

Skovens tømmere

Sidst på vinteren høres spætternes trommen overalt i skoven ved Rusland. Det er deres måde at markere territorium på. Hvert år hugger den store flagspætte et nyt hul til sin rede, og i de gamle huller flytter hulerugende fugle som musvit, spætmejsje og stær ind. I området yngler desuden lille flagspætte og sortspætte. Lille flagspætte er ikke meget større end en spurv og kan være svær at opdage. Men prøv en dag i ellesumpen i det tidlige forår at gå efter trommelydene – måske har du heldet med dig. Anderledes i størrelse er sortspætten. Det er verdens sjette største spætteart. Den yngler ikke fast i området, men ses jævnligt.

Naturreservatet Rusland

Rusland er en del af Nationalpark Kongernes Nordsjælland og udgør et 260 hektar smukt bakket og fredet hedelandskab ved Dronningmølle. Under sandflugten, der hærgede Nordsjælland i 1500-1700 tallet, var området dækket af flyvesand, og det har præget vegetationen. Området er bevokset med lyng, revling, enebær og områder med gammel naturskov, hvor der især vokser eg, bøg og fyrretræer. Midt i lyngbakkerne ligger Tegners Museum og Statuepark med 14 af kunstnerens små og store bronzestatuer. I 2019 købte Fugleværnsfonden 15 hektar skov i området. Der er adgang til skoven via den offentlige Pandehavestien og museet.

Dit kæledyr er velkomment, men husk at holde det i snor.

Adresse: Museumsvej 19, 3120 Dronningmølle

Vesterbrogade 138-140
1620 København V
Tlf. 3328 3839, E-mail: fvf@dof.dk
www.fugleværnsfonden.dk

Tekst: Allan Cudrio Nielsen - Tegninger: Carl Christian Toft - Tryk: Narayana Press, Gylling - Efterår 2020

Velkommen til naturreservatet Rusland Nordsjælland

Ikke en by i Rusland

Stednavne som Rusland og Sibirien findes flere steder i Danmark og er blevet brugt om afsides liggende, øde steder. Det nordsjællandske Rusland svarer godt til sit navn, idet stedet den dag i dag ligger som et isoleret naturområde i den ellers tæt bebyggede og opdyrkede egn. Landskabet vest for Pandehave Å er præget af sandflugten, der hærgede langs den nordsjællandske kyst i 1600 og 1700-tallet. Hvor flyvesandet dengang lejrede sig, findes i dag et bakket landskab med lyng, enebærkrat, visse og spredte fyrretræer.

Det skaber balance, når træerne vælter

Fugleværnsfonden købte i 2019 skoven, som ligger syd for Tegnernes Museum og Statuepark. Det er en gammel naturskov, hvor mange af træerne er mere end 150

år gamle. De fleste er selvsåede, og her har i mange år kun været meget lidt menneskelig indgriben. Sådan vil det også være i fremtiden. Når træerne bliver gamle og

dør, får de lov til at blive stående i fred, indtil de selv dratter om, til glæde for svampe, insekter, flagermus, fugle og hunde med øjne så store som tekopper.

Gå på opdagelse i Ruslands natur

Rødrygget tornskade

Ude på det åbne område kan man om sommeren opleve den rødryggede tornskade. Fuglen lever af både insekter, mus og fugleunger, som den ofte spidder på en torn.

Biulven indsamler madpakke til ungerne

På de lysåbne områder på heden og langs sandede sydvendte stier, kan man i sommerhalvåret opleve gravehvepsen biulven. Biulv-hunnen fanger hen over sommeren op til 100 honningbier, som hun lammer og slæber ned i sin rede i jorden. Her ligger hvepsen et æg på honningbier, som senere udvikler sig til en larve, som nu kan gå i gang med at fortære sin madpakke, honningbier.

En fugl der elsker at hamstre

Om efteråret høres ofte skovskadens hæse skrig. Skovskadens føde består af bog, agern og nødder, som om efteråret hamstres i store mængder og gemmes som depoter i skovbunden. Undersøgelser har vist, at skovskaden genfinder en stor del af disse depoter, når der sidst på vinteren er knaphed på føde.

Smukke kobjælder

I april og maj blomstrer de smukke opret kobjælde på overdrevet. Planterne er belagt med silkehår, som forhindrer fordampningstab. Dette kan være en tilpasning, da de vokser på sandede og næringsfattige jorde, især lysåbne overdrev og skrænter, som kan være udsat for sol og blæst. De sjældne kobjælder indeholder stoffet anemonol og er svagt giftige, så græssende dyr undgår dem. Engen er privatejet, så nyd de mange kobjælder fra stien.

Mejsetog i skoven

I løbet af vinterhalvåret kan man undertiden støde på små flokke af mejser, som i løbet af dagen afsøger ellesumpen for føde. En sådan flok består som regel af flere mejsearter og undertiden også af en flok halemejsere og enkelte træløbere. Halemejsen er meget almindelig i Rusland, og det er ikke ualmindeligt at se flokke på mere en ti fugle uden for yngletiden.

Find spor fra den røde gavty

I skoven lever det røde egern. Dens kost er varieret og ændrer sig i løbet af året. Særligt om vinteren spiser den mange koglefro fra nåle- og fyrretræer, som er lettilgængelige og næringsrige. Prøv om I kan finde kogler, der er blevet bearbejdet af egern. De kan kendes på et flosset udseende, som kommer af, at egernet flår skællene af koglen for at komme ind til frøene.